

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.12.2019
COM(2019) 635 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ
o provádění včelařských programů

Obsah

1.	ÚVOD	2
2.	METODIKA	2
3.	PŘEHLED ODVĚTVÍ VČELAŘSTVÍ V EU	3
3.1	Produkce a ceny	3
3.2	Obchod	6
4.	PROVÁDĚNÍ VNITROSTÁTNÍCH VČELAŘSKÝCH PROGRAMŮ	7
4.1	Právní základ	7
4.2	Cíle a opatření	8
4.3	Rozpočet Unie na vnitrostátní včelařské programy a míra využití	9
4.4	Přidělení příspěvku Unie jednotlivým členským státům	9
4.5	Vzniklé výdaje podle druhu opatření	10
5.	METODY PRO URČENÍ POČTU ÚLŮ	11
6.	VČELAŘSTVÍ VE SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITICE PO ROCE 2020	13
7.	ZÁVĚR	13

1. ÚVOD

Jakkoli se včelařství oproti ostatním zemědělským odvětvím může jevit jako malé, sehrává významnou úlohu: kromě toho, že zajišťuje med a další včelařské produkty, přispívá k opylování plodin, ovoce, planě rostoucích rostlin atd. V rámci společné zemědělské politiky (SZP) existuje řada nástrojů na podporu včelařství, přičemž jedním z nich jsou včelařské programy stanovené v nařízení (EU) č. 1308/2013¹ (dále jen „nařízení o společné organizaci zemědělských trhů“).

Podle čl. 225 písm. a) nařízení o společné organizaci zemědělských trhů Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě každé tři roky zprávu o provádění opatření v odvětví včelařství, jak je stanoveno v člancích 55, 56 a 57, mimo jiné i o posledním vývoji v oblasti systémů identifikace včelstev. Tato zpráva je v souladu s uvedeným ustanovením. Neprovází ji legislativní návrh.

Tato zpráva se týká včelařských roků 2017–2019, čemuž odpovídá období od 1. srpna 2016 do 31. července 2019. Jedná se o první včelařské roky, kdy byla uplatněna nová opatření. Zpráva obsahuje informace, které byly obdrženy k předchozím včelařským rokům, jakož i k programům plánovaným na včelařské roky 2020–2022, jež byly Komisi oznámeny do 15. března 2019.

Jedná se o sedmou zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění včelařských programů. Nezahrnuje všechny prvky relevantní pro včelařství, nýbrž se zaměřuje na provádění včelařských programů. Též však poskytuje přehled o odvětví včelařství v EU a stručně představuje návrh Komise k odvětví včelařství pro budoucí společnou zemědělskou politiku.

EU přímo podporuje včelařství od roku 1997² a umožňuje členským státům, aby pro toto odvětví vypracovaly vnitrostátní programy. Cílem těchto programů je zlepšit obecné podmínky pro produkci těchto včelařských produktů a jejich uvádění na trh: medu, mateří kašičky, pylu, propolisu a včelího vosku.

Včelařské programy jsou spolufinancovány Evropskou unií ve výši 50 % a trvají tři roky. Programy jsou dobrovolné, ale zavést se je rozhodly všechny členské státy, což svědčí o velkém zájmu členských států a dokládá potřeby tohoto odvětví.

2. METODIKA

Tato zpráva vychází z těchto zdrojů informací:

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671).

² Nařízení Rady (ES) č. 1221/97 ze dne 25. června 1997, kterým se stanoví obecná prováděcí pravidla pro opatření ke zlepšení produkce medu a jeho uvádění na trh (Úř. věst. L 173, 1.7.1997, s. 1).

- Informace oznámené členskými státy podle nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366, pokud jde o podporu v odvětví včelařství³, včetně počtu úlů na jejich území.
- Informace oznámené členskými státy podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/1368, pokud jde o podporu v odvětví včelařství⁴, včetně výročních zpráv o provádění stanovených v článku 10 uvedeného nařízení. Tyto výroční zprávy o provádění obsahují souhrn výdajů uskutečněných během včelařského roku v eurech, rozepsaných podle opatření, a výsledky na základě ukazatelů výkonnosti pro každé provedené opatření. Uvedené ukazatele však nejsou na úrovni EU harmonizovány a nebyly v souvislosti s touto zprávou použity k vyvození závěrů.
- Informace obdržené od členských států podle nařízení Komise (ES) č. 917/2004 o opatřeních v oblasti včelařství⁵, jímž se stanoví pravidla pro vnitrostátní včelařské programy do včelařského roku 2016.
- Údaje o produkci medu a mezinárodním obchodu z databází Eurostat⁶, OSN Comtrade⁷ a Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO)⁸.

Podrobné číselné údaje a souhrnné tabulky týkající se trhu s medem a vnitrostátních včelařských programů jsou k dispozici na internetových stránkách Komise⁹.

3. PŘEHLED ODVĚTVÍ VČELAŘSTVÍ V EU

3.1 Produkce a ceny

Produkce

Z údajů oznámených ohledně programů na období 2020–22 vyplývá, že v EU je přibližně 17,5 milionu úlů, které obhospodařuje 650 000 včelařů. Oproti oznámení obdrženému v roce 2016 k programům na období 2017–2019 počet včelařů vzrostl. Nicméně je třeba poznamenat, že k definici včelařů ani ke způsobu odhadu počtu včelařů neexistuje žádná harmonizovaná metoda a že změna daného počtu nemusí nutně odrážet obecný trend v tomto odvětví.

³ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366 ze dne 11. května 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu v odvětví včelařství (Úř. věst. L 211, 8.8.2015, s. 3).

⁴ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1368 ze dne 6. srpna 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu v odvětví včelařství (Úř. věst. L 211, 8.8.2015, s. 9).

⁵ Nařízení Komise (ES) č. 917/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 797/2004 o opatřeních v oblasti včelařství (Úř. věst. L 163, 30.4.2004, s. 83).

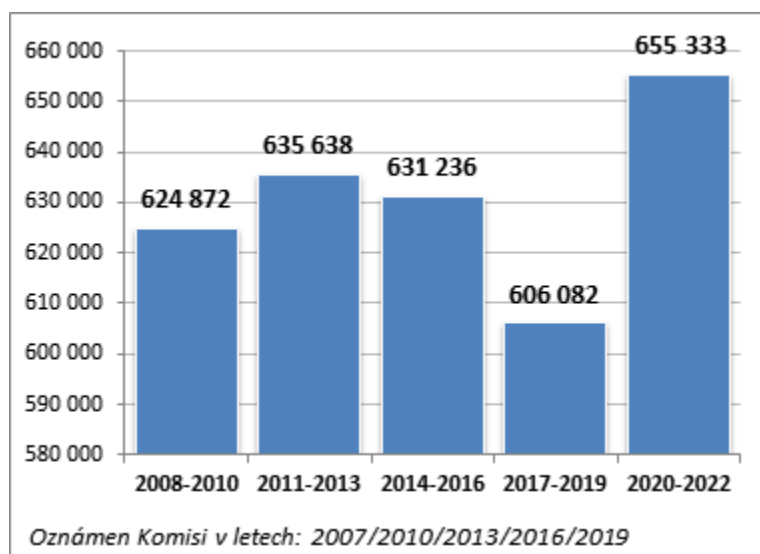
⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat>

⁷ <https://comtrade.un.org/>

⁸ <http://www.fao.org/home/en/>

⁹ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/animals-and-animal-products/animal-products/honey_en

Graf 1: Počet včelařů

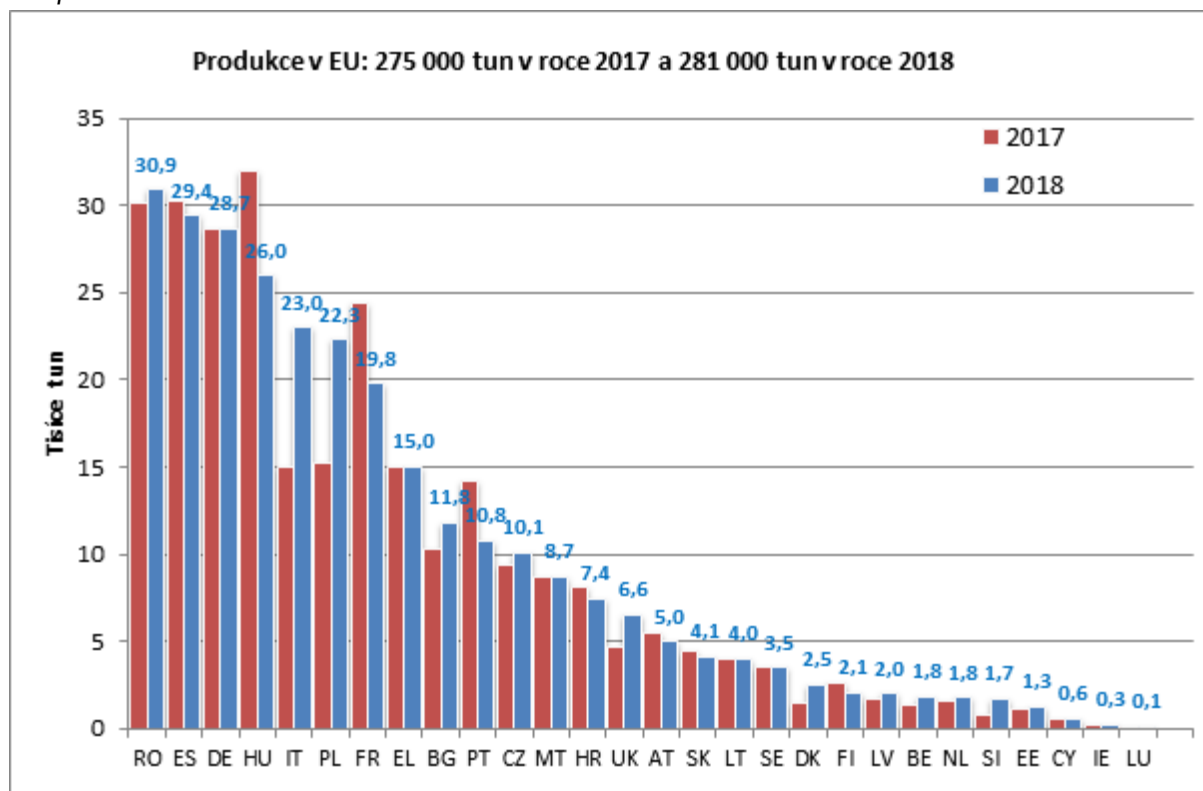

V daném odvětví bylo v roce 2018 vyprodukováno 280 000 tun medu, čímž se EU stala druhým největším producentem medu po Číně (550 000 tun¹⁰). Produkce se v EU od roku 2014, kdy činila 240 000 tun, zvýšila o 16 %, nicméně EU stále neprodukuje dostatečný objem medu na pokrytí vlastní spotřeby. Míra soběstačnosti¹¹ činila v roce 2018 přibližně 60 %, což byla zhruba stejná úroveň jako v roce 2015. Dovážený med dodává hlavně Čína (40 % dovozu) a dále pak Ukrajina (20 % dovozu).

¹⁰ Zdroj: FAO.

¹¹ Míra soběstačnosti = $\text{produkce v EU} / (\text{produkce} + \text{dovoz} - \text{vývoz})$.

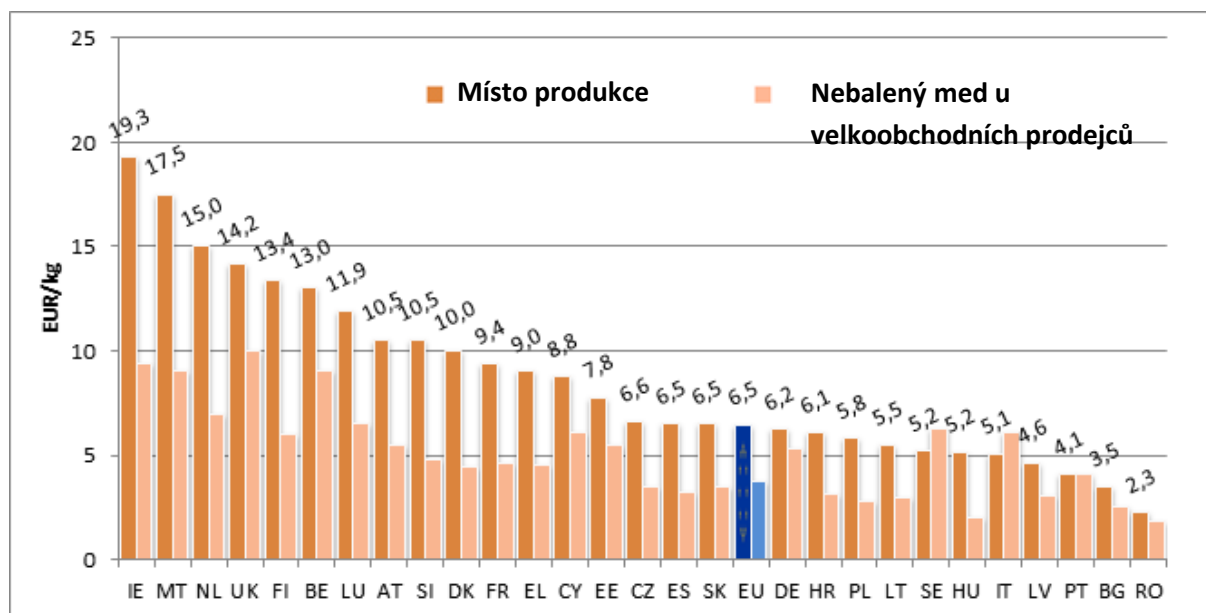
Graf 2: Produkce medu v EU v letech 2017 a 2018

Ceny

Ceny medu se značně liší podle členského státu, jakosti a prodejního místa. Průměrná cena smíšeného květového medu v místě produkce činila v EU v roce 2018 6,46 EUR/kg. Ve většině členských států je cena nižší, je-li tento med prodáván nebalený u velkoobchodních prodejců; v těchto případech byla v roce 2018 v EU průměrná cena 3,79 EUR/kg. Za zmínku stojí skutečnost, že ačkoli se tyto ceny oproti dříve získaným informacím z roku 2016 takřka nezměnily, průměrné výrobní náklady se zvýšily z 3,21 EUR/kg v roce 2015 na 3,90 EUR/kg v roce 2018, čímž se snížila marže na jeden vyprodukovaný kilogram medu. Jelikož však členské státy neuvádějí, jaké množství vyprodukovaného medu není v místě produkce balené, nelze vyvodit žádné jasné závěry ohledně výsledné ziskovosti producentů.

Graf 3: Průměrné ceny medu v roce 2018 MT: průměr max./min. cena

3.2 Obchod

Dovoz

Pokud jde o med, je EU soběstačná pouze z 60 %. V roce 2018 se do EU dovezlo 208 000 tun medu v celkové hodnotě 452 milionů EUR. EU je největším dovozcem medu na světě a jejím hlavním dodavatelem je Čína. Dovoz z Číny do EU se nicméně snížil z téměř 100 000 tun v roce 2015 na 80 000 tun v roce 2018¹². V tomtéž období vzrostl dovoz z Ukrajiny, od druhého hlavního dodavatele, z 20 000 na 41 000 tun, zatímco dovoz od třetího a čtvrtého dodavatele, tedy z Argentiny a Mexika, zůstal na úrovni 25 000 a 20 000 tun.

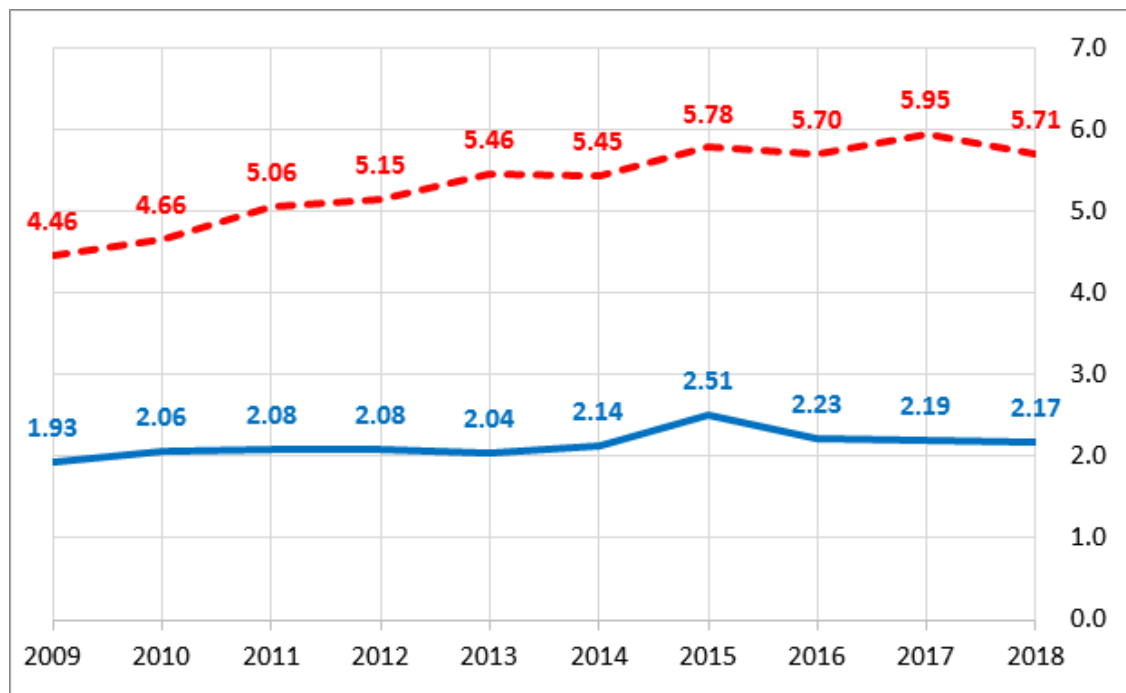
Med dovážený ze třetích zemí je obvykle levnější než med produkováný v EU, přičemž v případě roku 2018 se průměrná dovozní cena pohybovala jen mírně nad 2 EUR/kg.

Vývoz

Vývoz z EU je ve srovnání s dovozem zanedbatelný; v roce 2018 se z EU vyvezlo přibližně 21 000 tun medu, což představuje zhruba 7 % objemu celkové produkce EU. Hlavními trhy pro med z EU jsou Švýcarsko, Saúdská Arábie, USA a Japonsko. V roce 2018 činila průměrná vývozní cena 5,7 EUR/kg.

¹² Zdroj: Eurostat Comext, <https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/statistics>

Graf 4: Průměrné ceny medu v EUR/kg dováženého do EU (znázorněné modrou plnou čarou) a vyvážení z EU (znázorněné červenou přerušovanou čarou) v období 2009–2018. Zdroj: Eurostat Comext

4. PROVÁDĚNÍ VNITROSTÁTNÍCH VČELAŘSKÝCH PROGRAMŮ

4.1 Právní základ

Právním základem pro vnitrostátní včelařské programy ve včelařském roce 2017, který začíná 1. srpna 2016, jsou články 55 až 57 nařízení o společné organizaci zemědělských trhů doplněné:

- nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366¹³ a
- prováděcím nařízením Komise (EU) 2015/1368¹⁴.

Programy pro včelařské roky 2017–2019 a jejich financování byly schváleny prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2016/1102 ze dne 5. července 2016¹⁵.

Programy pro včelařské roky 2020–2022 a jejich financování byly schváleny prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2019/974 ze dne 12. června 2019¹⁶.

¹³ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366 ze dne 11. května 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu v odvětví včelařství (Úř. věst. L 211, 8.8.2015, s. 3).

¹⁴ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/1368 ze dne 6. srpna 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o podporu v odvětví včelařství (Úř. věst. L 211, 8.8.2015, s. 9).

¹⁵ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2016/1102 ze dne 5. července 2016, kterým se schvalují vnitrostátní programy na zlepšení produkce včelařských produktů a jejich uvádění na trh předložené členskými státy podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 (oznámeno pod číslem C(2016) 4133) (Úř. věst. L 182, 7.7.2016, s. 55).

¹⁶ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2019/974 ze dne 12. června 2019, kterým se schvalují vnitrostátní programy na zlepšení produkce včelařských produktů a jejich uvádění na trh předložené členskými státy podle

4.2 Cíle a opatření

Cílem programů je zlepšit obecné podmínky produkce včelařských produktů a jejich uvádění na trh v Unii. Reforma SZP v roce 2013 zavedla do těchto programů některé změny. Hlavními cíli těchto změn bylo přizpůsobit způsobilá opatření potřebám odvětví, zajistit spolehlivější přidělování rozpočtu EU tím, že se zlepší metody používané členskými státy k určení počtu úlů na jejich území. Výsledná způsobilá opatření jsou dále popsána níže.

a) **Technická pomoc včelařům a organizacím včelařů:** znění tohoto opatření se změnilo ze „sdružení včelařů“ na „organizace včelařů“. Do tohoto opatření patří podle mnoha členských států vzdělávání, pořádání kurzů a tisk vzdělávacích brožurek, jeho součástí ovšem může být široká škála činností. Patří mezi ně například podpora na nákup technického vybavení pro primární zpracování a zvláštní podpora pro mladé včelaře.

b) **Boj proti škůdcům a nákazám napadajícím úly, zejména varroáze:** rozsah tohoto opatření byl rozšířen z kontroly varroázy na boj proti jiným škůdcům a nákazám napadajícím úly, mezi něž může patřit například sršeň asijská (*Vespa velutina*) nebo lesknáček úlový (*Aethina tumida*). Většina programů zahrnujících toto opatření se však i nadále zaměřuje na kontrolu varroázy. Často se k tomu využívají podpůrné metody ke snižování napadení parazity, ovšem mezi další činnosti patří i opatření zaměřená na informování včelařů o významu boje proti kleštíkovi zhoubnému.

c) **Racionalizace sezónního přesunu včelstev:** tato činnost je určena na pomoc při řízení pohybu včelstev v Unii a poskytování stanovišť pro včelaře během období květu. Řízení sezónního přesunu lze usnadnit opatřeními, jako je identifikace včelstev a rámků, registr sezónních přesunů včelstev, investice do materiálu usnadňujícího sezónní přesun a mapování odrůd květin.

d) **Opatření na podporu laboratoří, které provádějí analýzu včelařských produktů, s cílem pomoci včelařům s uváděním jejich produktů na trh a se zvýšením hodnoty těchto produktů:** rozsah tohoto opatření byl rozšířen z podpůrných analýz fyzikálně-chemických vlastností medu na analýzu dalších včelařských produktů¹⁷, jako je mateří kašička, pyl, propolis nebo včelí vosk. Nařízení o společné organizaci zemědělských trhů navíc doplnilo, že dané opatření by mělo včelařům pomoci s uváděním jejich produktů na trh a se zvýšením hodnoty těchto produktů. Opatření lze použít k financování testování např. botanického původu medu, neboť přesná znalost tohoto původu může včelařům umožnit získat za produkt vyšší cenu.

e) **Podpora na obnovu včelstev** umožňuje částečně odškodnit včelaře za ztráty včel, a tím se vyhnout snížení produkce; může zahrnovat činnosti v oblasti financování na podporu chovu včelích matek, nákupu včelstev nebo nových úlů.

f) **Spolupráce se subjekty specializovanými na provádění programů aplikovaného výzkumu v oblasti včelařství a včelařských produktů:** toto opatření umožňuje členským státům podporovat konkrétní výzkumné projekty. Mohou se zaměřovat na zlepšení jakosti medu a/nebo šíření výsledků těchto projektů.

g) **Sledování trhu:** jedná se o nové opatření, na jehož základě lze investovat do sledování včelařských produktů a cen. Může zlepšovat podmínky produkce a podporovat vnitrostátní strategie pro sledování situace na trhu.

nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 (oznámeno pod číslem C(2019) 4177) (Úř. věst. L 157, 14.6.2019, s. 28).

¹⁷ Včelařské produkty, na které se vztahují včelařské programy, jsou uvedeny v části XXII přílohy I nařízení (EU) č. 1308/2013; jedná se o med, mateří kašičku, propolis a včelí vosk.

h) **Zlepšení jakosti produktů s cílem využití potenciálu produktů na trhu:** jedná se o nové opatření zavedené nařízením o společné organizaci zemědělských trhů, které může být použito například k využití tržního potenciálu medu, ale i jiných včelařských produktů.

4.3 Rozpočet Unie na vnitrostátní včelařské programy a míra využití

Finanční prostředky Unie určené odvětví včelařství jsou relativně malé, nicméně byly navýšeny z 36 milionů EUR ročně na včelařské programy v období 2017–2019 na 40 milionů EUR ročně na včelařské programy v období 2020–2022.

Příspěvek Unie na včelařské programy odpovídá 50 % výdajů hrazených členskými státy. Konkrétně to znamená, že na včelařské roky 2017 a 2018 bylo pro včelařské programy každoročně k dispozici celkem 72 milionů EUR. Ačkoli financování nebylo plně využito, míra využití je vysoká. Pro srovnání je v tabulce níže uveden včelařský rok 2016.

Tabulka 1: Financování Unie a míra využití u včelařských programů

Finanční prostředky Unie, které byly k dispozici <u>na včelařský rok</u>	Včelařský rok 2016 Programy na období 2014–2016	Včelařský rok 2017 Programy na období 2017–2019	Včelařský rok 2018 Programy na období 2017–2019	Včelařský rok 2019 Programy na období 2017–2019	Včelařské roky 2020–2022
EUR	33 100 000	36 000 000	36 000 000	36 000 000	40 000 000
Objem finančních prostředků Unie využitých členskými státy v EUR	31 102 215	32 372 777	33 974 000	Bude oznámen do 15. března 2020.	Bude oznámen k 15. březnu 2021.
Míra využití	94 %	90 %	94 %		

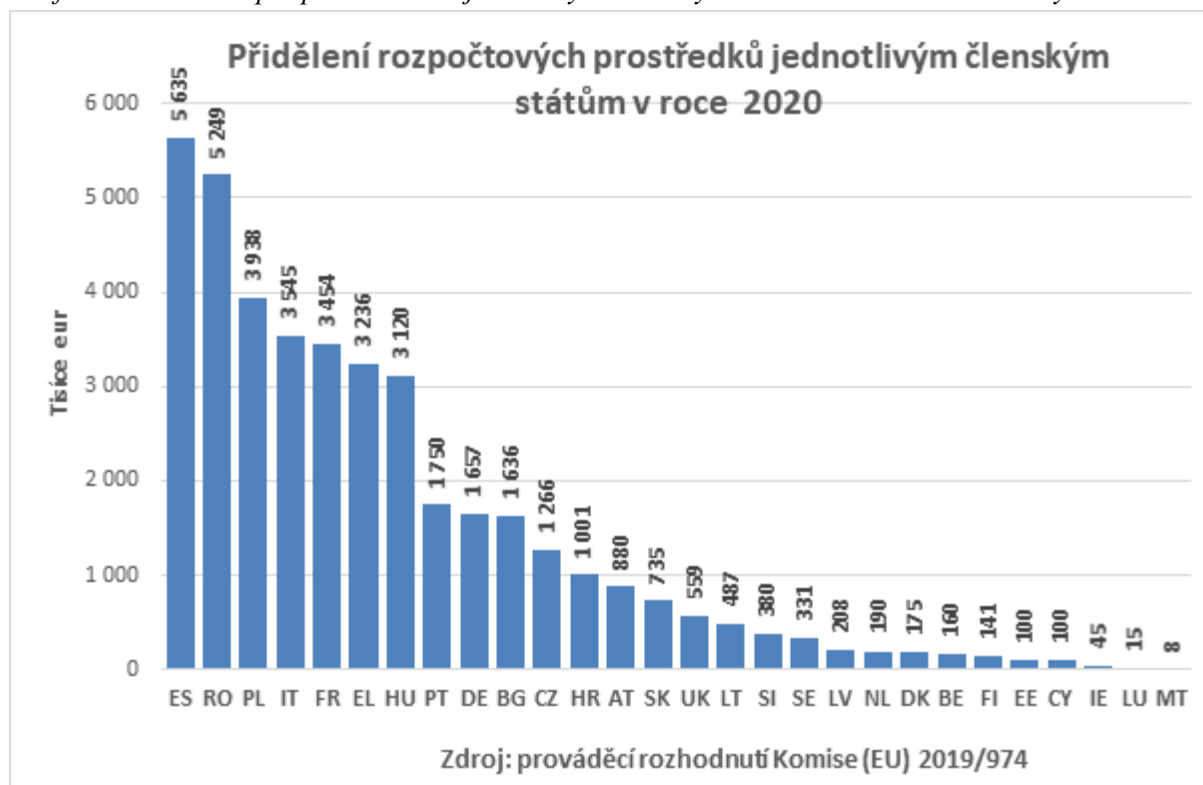
4.4 Přidělení příspěvku Unie jednotlivým členským státům

Pravidla pro přidělení příspěvku Unie na včelařské programy jsou stanovena v článku 4 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366. Hlavním faktorem tohoto přidělení je podíl úlů v jednotlivých členských státech, které se programu účastní. Je jedním z důvodů pro pravidla k povinnému určení počtu úlů a jejich oznamování členskými státy Komisi, která jsou podrobněji popsána v oddíle 5 této zprávy.

Minimální příspěvek Unie činí 25 000 EUR na včelařský program. Zbývající finanční prostředky Unie jsou přidělovány podle podílu úlů oznámených členskými státy. Pokud by však členský stát požadoval méně prostředků, než na kolik by měl nárok na základě svého podílu úlů, mohou být zbývající finanční prostředky Unie rozděleny mezi členské státy, které si vyžádaly více, než kolik by činil jejich teoretický podíl finančních prostředků.

Podle čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2015/1368 se přidělení finančních prostředků Unie pro včelařské programy na období 2017–2019 provádělo na základě počtu úlů, které členské státy sdělily v roce 2013. V případě včelařských programů na období 2020–2022, které byly Komisi oznámeny v roce 2019, se při přidělení vycházelo z počtu úlů oznámených v letech 2017 a 2018 (dvou kalendářních letech bezprostředně předcházejících oznámení včelařských programů Komisi).

Graf 5: Přidělení příspěvku Unie jednotlivým členským státům na včelařské roky 2020–2022

4.5 Vzniklé výdaje podle druhu opatření

V souladu s článkem 10 nařízení 2015/1368 oznámí členské státy do 15. března každého roku výroční zprávu o provádění, která se bude týkat předchozího včelařského roku. První dvě výroční zprávy, které se vztahovaly ke včelařským rokům 2017¹⁸ a 2018¹⁹, byly oznámeny v letech 2018 a 2019. Rozdělení výdajů podle druhu opatření na včelařský rok 2018 je uvedeno ve výšečovém grafu níže (obrázek 6). Kvůli časovému srovnání jsou zahrnuty i výdaje podle druhu opatření na včelařský rok 2015 (obrázek 7), přičemž se ukazuje, že i když v uvedené době mohly programy obsahovat pouze šest opatření, celkové procentuální rozložení zůstává podobné.

Stejně jako v předchozích letech byla v roce 2018 většina dostupných finančních prostředků získána na dvě opatření, a to na **technickou pomoc** a na **boj proti škůdcům** napadajícím úly (společně téměř 60 % prostředků). Odráží to trvalou potřebu odvětví investovat do vybavení pro chov včel, aktualizovat včelařské postupy za účelem boje proti nákazám a škůdcům napadajícím úly a vzdělávat včelaře.

Stejně jako v předchozích letech jsou třetím a čtvrtým nejpopulárnějším opatřením **obnova včelstev** a **racionalizace sezónního přesunu včelstev**, přičemž obě tato opatření společně představují více než 30 % výdajů. V několika členských státech je sezónní přesun včelstev zásadním včelařským postupem, který je nezbytný pro uspokojení nutričních potřeb včel během celé včelařské sezóny a pro zajištění opylovacích služeb.

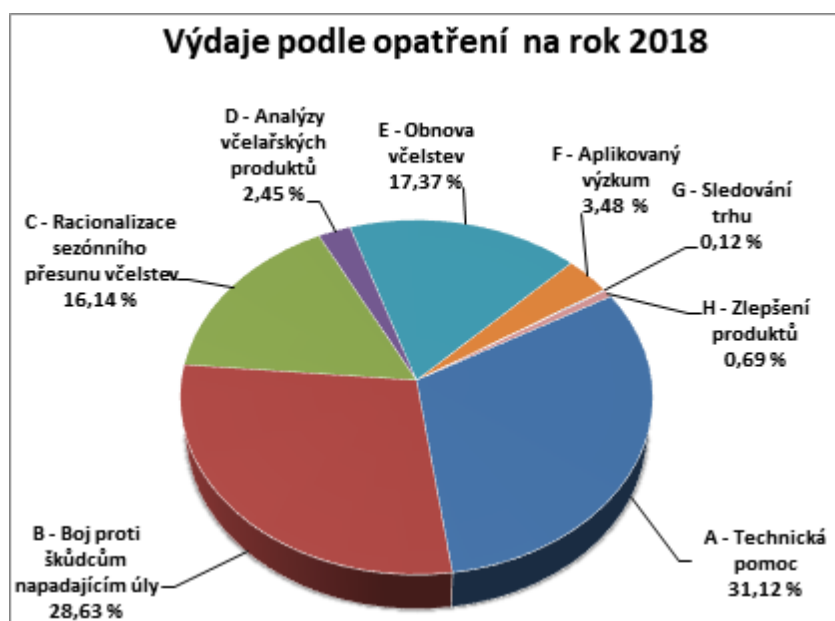
Páté a šesté místo si udržely **aplikovaný výzkum** a **analýza medu**, jimž se v roce 2018 dostalo 3,48 % a 2,45 % dostupných finančních prostředků.

¹⁸ Období od 1. srpna 2016 do 31. července 2017.

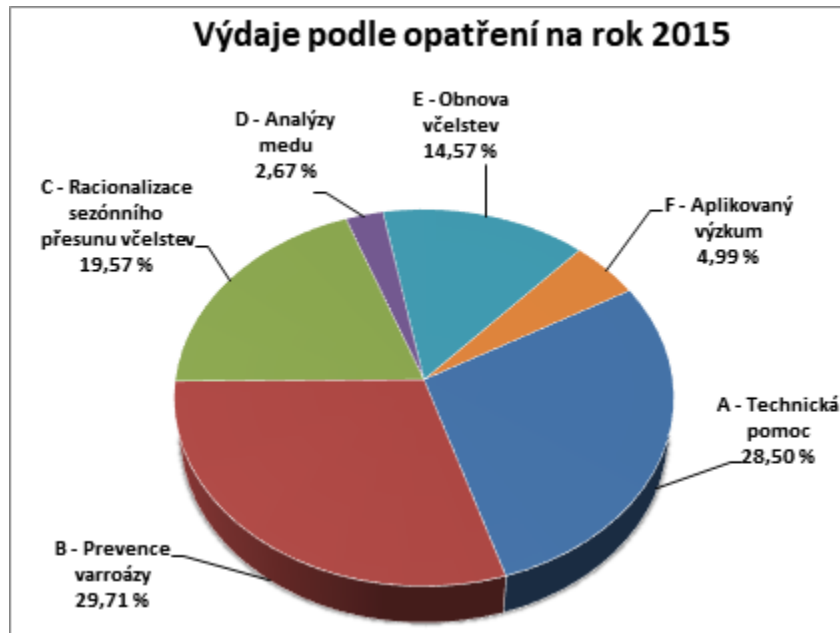
¹⁹ Období od 1. srpna 2017 do 31. července 2018.

Na dvě nová opatření, **zlepšení produktů** (0,69 % celkových výdajů) a **sledování trhu** bylo přiděleno společně méně než 1 % finančních prostředků.

Graf 6: Výdaje v procentech na opatření během včelařského roku 2018

Graf 7: Výdaje v procentech na opatření během včelařského roku 2015

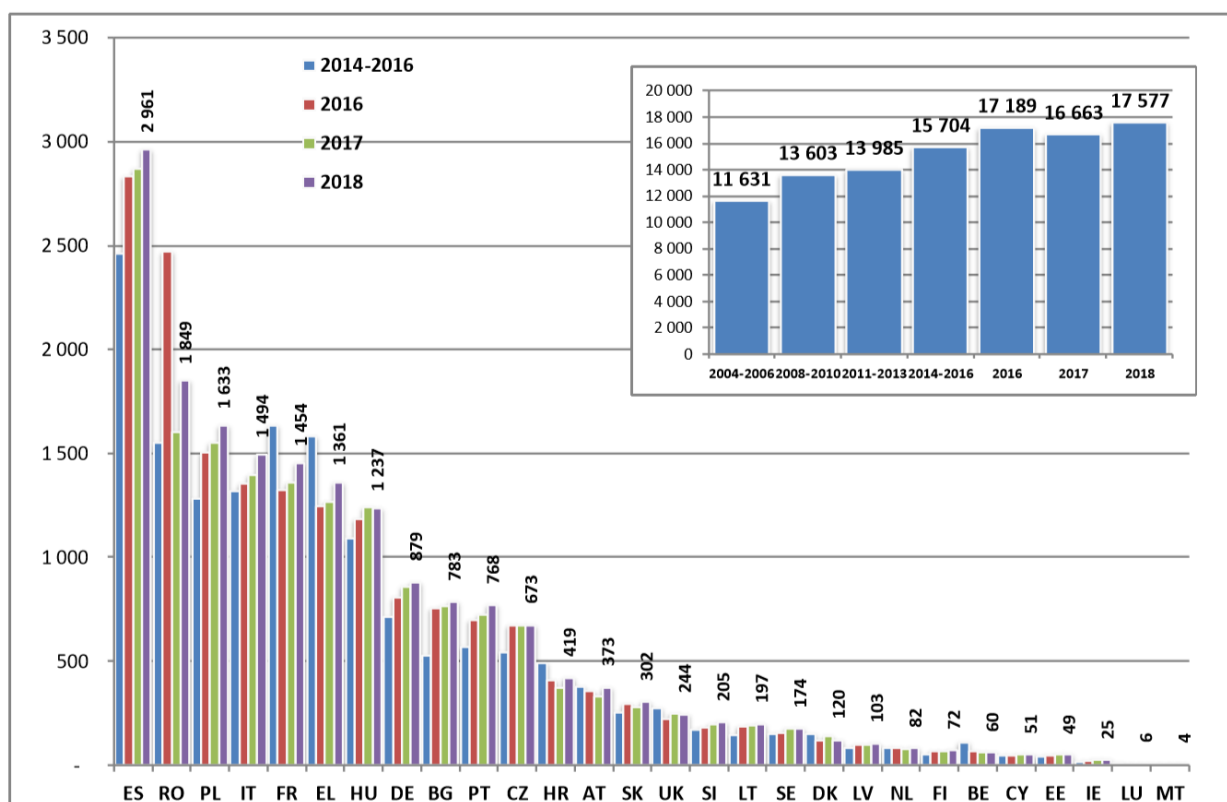
5. METODY PRO URČENÍ POČTU ÚLŮ

Jak bylo popsáno v oddíle 4.2 této zprávy, byly zavedeny změny, které mají zajistit spolehlivější přidělování rozpočtu EU tím, že se zlepší metody používané členskými státy k určení počtu úlů na jejich území. V souladu s pravomocí podle čl. 56 odst. 1 písm. b) nařízení o společné organizaci

zemědělských trhů přijala Komise akt v přenesené pravomoci, který stanoví základ pro přidělování finančního příspěvku Unie včelařským programům členských států na základě počtu úlů²⁰. Uvedený akt v přenesené pravomoci zavedl definici, podle níž je úl „... jednotka obsahující včelstvo používané pro produkci medu, jiných včelařských produktů nebo včeliho šlechtitelského materiálu a všechny prvky nezbytné pro jeho přežití.“ V uvedeném aktu je dále stanovena povinnost, aby členské státy, které předkládají vnitrostátní včelařské programy, měly k dispozici spolehlivou metodu, jíž každoročně v období od 1. září do 31. prosince určí počet úlů připravených k přezimování na jejich území.

Vzhledem k tomu, že před použitelností uvedeného aktu v přenesené pravomoci k dané záležitosti neexistovala žádná harmonizovaná pravidla, počty úlů oznámené před použitelností aktu v roce 2017 by se neměly přímo srovnávat s počty úlů oznámenými k březnu 2017. Z dlouhodobého historického trendu nicméně vyplývá, že počet úlů v Evropské unii za poslední desetiletí vzrostl. Tento pozitivní trend lze pozorovat téměř ve všech členských státech.

Graf 8: Vývoj počtu úlů v EU (v tisících)

Podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/1368 zahrnou členské státy do svých vnitrostátních včelařských programů popis metody použité k určení počtu úlů na jejich území.

Povinné metody pro spočítání úlů používá celkem 17 členských států, a to včetně členských států s nejvyšším počtem úlů, jako jsou Španělsko (ES), Rumunsko (RO), Itálie (IT), Francie (FR) a Řecko (EL). Povinné metody mohou zahrnovat povinnou registraci včelařů a/nebo úlů do zvláštního registru zřízeného za tímto účelem nebo používání údajů z jiných povinných registrů, jako jsou veterinární informační systémy.

Jiné metody než povinnou registraci používá celkem 11 členských států. Patří mezi ně členské státy s menším počtem úlů, jako jsou Švédsko (SE), Dánsko (DK), Irsko (IE) a Estonsko (EE). Tyto členské

²⁰ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/1366.

státy mohou vycházet z informací získaných od organizací včelařů, z průzkumů, sčítání nebo z kombinace těchto metod.

Obecně platí, že za nejspolehlivější metodu se považuje povinná registrace úlů, která však představuje administrativní zátěž pro včelaře i členské státy, neboť včelaři jsou na základě vnitrostátních právních předpisů povinni svou činnost registrovat a nahlásit svůj počet úlů správnímu orgánu.

Spolehlivost jiných metod pro odhad počtu úlů závisí na kvalitě databází včelařských organizací a na reprezentativnosti vzorku včelařů vybraných pro poskytnutí informací o jejich počtu úlů.

6. VČELAŘSTVÍ VE SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITICE PO ROCE 2020

Ve svém návrhu týkajícím se podoby SZP po roce 2020²¹ Komise navrhuje přesunout včelařské programy z nařízení o společné organizaci zemědělských trhů do nařízení o strategických plánech SZP²². Zvýší se tak viditelnost odvětví včelařství a zajistí se, aby byl zohledněn přínos tohoto odvětví k plnění celkových cílů společné zemědělské politiky.

Návrh rovněž zahrnuje nárůst financování včelařských programů na 60 milionů EUR ročně. To znamená, že na 7leté období budoucí SZP budou pro toto odvětví k dispozici finanční prostředky Unie společně s příspěvky členských států v celkové výši 840 milionů EUR. Další změna zavedená v návrhu spočívá v tom, že roční financování včelařských programů členských států je stanoveno v základním aktu²³.

I nadále je nutné znát počet úlů v členských státech, aby bylo možné sledovat příslušný trend, posoudit dopad podpůrných opatření na odvětví včelařství a informovat evropské občany. Z tohoto důvodu je součástí návrhu i nadále povinnost členských států spočítat počet úlů a oznámit výsledek Komisi.

Zatímco v rámci nařízení o společné organizaci zemědělských trhů byly včelařské programy dobrovolné, Komise navrhuje, aby v strategických plánech SZP členských států byly tyto programy povinné.

7. ZÁVĚR

Ačkoli jsou v rámci nařízení o společné organizaci zemědělských trhů včelařské programy dobrovolné, zavádějí je všechny členské státy a při vypracování těchto programů spolupracují s odvětvím včelařství. Programy se v jednotlivých členských státech liší v závislosti na potřebách daného členského státu, ovšem od poslední zprávy v roce 2016 se nic nezměnilo na tom, že největší podpory se dostává opatřením, jimiž je technická pomoc a boj proti škůdcům napadajícím úly.

Financování odvětví v posledních programových obdobích dále rostlo a využívání finančních prostředků zůstává vysoké, což svědčí o významu zvolených opatření.

Jedním z ukazatelů dopadu podpůrného opatření je počet úlů a toto číslo se stále zvyšuje. Při pohledu na celkovou ziskovost odvětví se však průměrné ceny v EU nezvýšily, zatímco výrobní náklady rostou

²¹ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_cs

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2018%3A392%3AFIN>

²³ Příloha VIII návrhu Komise na SZP po roce 2020.

a dovozní ceny klesají. Odvětví tak stojí před výzvou a ukazuje se, že je ho zapotřebí nadále podporovat, a to i s ohledem na význam včel pro životní prostředí a zemědělství.